

Halina Wojciechowska-Piskorska

**AZBEST – PORADNIK DLA
PRACODAWCY I PRACOWNIKÓW.
ASPEKTY TECHNICZNE I PRAWNE
W ZAKRESIE ZABEZPIECZANIA
I USUWANIA WYROBÓW
ORAZ MATERIAŁÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST**

e-book

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.

Gdańsk 2020

Spis treści

WSTĘP	6
WPROWADZENIE	7
I. CHARAKTERYSTYKA AZBESTU	9
1. Informacje ogólne	9
2. Właściwości azbestu, zastosowanie.	10
2.1. Właściwości azbestu	10
2.2. Identyfikacja wyrobów zawierających azbest	10
2.3. Przykłady materiałów zawierających azbest.	11
3. Źródła narażenia na pył azbestowy.	13
3.1. Rejony szczególnie zagrożone azbestem.	13
4. Oddziaływanie azbestu na organizm ludzki	14
4.1. Sposób przenikania włókien azbestu do organizmu	14
4.2. Wpływ azbestu na zdrowie człowieka	15
4.3. Choroby wywołane pyłami azbestu	15
4.4. Profilaktyczna opieka lekarska.	17
5. Szkolenia bhp w zakresie zagrożeń azbestem dla pracowników i pracodawców	18
5.1. Informacje podstawowe	18
5.2. Program szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest	18
6. Badanie umieralności pracowników narażonych na azbest	23
II. REGULACJE PRAWNE	26
1. Konwencja Nr 162 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca bezpieczeństwa w stosowaniu azbestu	27
2. Najważniejsze uregulowania prawne w kraju dotyczące azbestu	27
III. BADANIA I POMIARY CZYNNIKÓW ŚRODOWISKA PRACY	31
IV. PROCEDURY ZABEZPIECZANIA AZBESTU	33
1. Kontrola i konserwacja	33
2. Obudowanie.	33
3. Wiązanie.	33

V. OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELA, ZARZĄDCY LUB UŻYTKOWNIKA MIEJSC, W KTÓRYCH BYŁ LUB JEST WYKORZYSTYWANY AZBEST LUB WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST	34
1. Obowiązki właściciela lub zarządcy	34
2. Wymagania ogólne	34
3. Wymagania w zakresie wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest	38
4. Sposób oznaczania miejsc, pomieszczeń, instalacji lub urządzeń zawierających azbest	39
5. Wymagania w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest.	45
VI. ZASADY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY PRZY ZABEZPIECZANIU LUB USUWANIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	46
1. Obowiązki wykonawcy lub zarządcy albo użytkownika	46
2. Obowiązki szczegółowe wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m ³ lub zawierających krokidolit	48
3. Czynności po zakończeniu prac	51
VII. STOSOWANY SPRZĘT, ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ	52
1. Demontaż całościowy wyrobów zawierających azbest (płyty, rury, kształtki) – o ile to technicznie możliwe bez ich uszkodzania	52
2. Środki ochrony indywidualnej pracowników.	52
2.1. Zasady ogólne	52
2.2. Dobór sprzętu ochrony dróg oddechowych	53
2.3. Sprzęt ochrony dróg oddechowych	54
2.3.1. Typowy sprzęt układu oddechowego	54
2.3.2. Aparaty oddechowe	54
2.4. Zaplecze sanitarnohigieniczne.	55
VIII. TRANSPORT ODPADÓW AZBESTOWYCH	57
1. Unieszkodliwianie odpadów azbestowych	57
2. Obowiązki pracodawcy, w którego zakładzie pracy prowadzona jest działalność w kontakcie z wyrobami zawierającymi azbest.	57
3. Prawno-techniczne aspekty dotyczące transportu odpadów azbestowych	58
4. Ewidencja przewozu	60
5. Składowanie wyrobów i odpadów zawierających azbest.	60
6. Pojazd do przewozu odpadów zawierających azbest.	61
7. Ewidencja odpadów azbestowych	63
8. Zasady postępowania przy zatrudnianiu pracowników zajmujących się unieszkodliwianiem odpadów azbestowych lub przy zatrudnianiu nadzoru nad takimi pracami	65

9. Rodzaje odpadów azbestowych	65
10. Przetwarzanie termiczne – neutralizacja azbestu (witryfikacja – przetwarzanie termiczne z wytworzeniem zwitryfikowanego, nieaktywnego produktu końcowego)	66
IX. Rażące przykłady naruszenia przepisów bhp w kontakcie z azbestem.	68
1. Demontaż płyt balkonowych azbestowo-cementowych – opis przypadku.	68
2. Informacje ogólne	69
3. Odpady azbestowe – rażące nieprzestrzeganie podstawowych zasad bezpieczeństwa	69
X. RYZYKO ZAWODOWE	76
XI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AWARII	81
XII. AZBEST W WODZIE PITNEJ	83
ZAKOŃCZENIE	87
AKTY PRAWNE	88
LITERATURA.	90